

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

**Факультет логістики**

**Кафедра менеджменту та військового господарства**

**СИЛАБУС  
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ПОДАТКОВА СИСТЕМА»**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ  
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ  
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**

**перший (бакалаврський)  
07 Управління та адміністрування  
073 Менеджмент**

**Харків 20\_\_**

<b>Інформація про викладача</b>	
<b>Прізвище, ім'я, по батькові</b>	Крамаренко Катерина Миколаївна
<b>Науковий ступінь</b>	кандидат економічних наук
<b>Вчене звання</b>	доцент
<b>Посада</b>	Доцент кафедри менеджменту та військового господарства
<b>Місце роботи</b>	Національна академія Національної гвардії України
<b>Адреса кафедри</b>	
<b>Контакти</b>	
<b>E-mail</b>	
<b>Консультації</b>	
<b>Час</b>	за розкладом консультацій кафедри
<b>Місце</b>	аудиторія 602

### 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 073 Менеджмент	Цикл професійної підготовки	
Блоків змістових модулів – 2		<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 8		3-й	4-5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: денна форма навчання - реферат заочна форма навчання - контрольна робота		<b>Семестр</b>	
Загальна кількість годин – 120		6-й	8-10-й
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	<b>Лекції</b>	
		20 год.	10 год.
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		36 год.	10 год.
		<b>Самостійна робота</b>	
		50 год.	86 год.
		<b>Індивідуальні завдання</b>	
		10 год.	10 год.
		Вид контролю: залік з оцінкою	
		4 год.	4 год.

### 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

***Предмет вивчення навчальної дисципліни:***

Система оподаткування в Україні, особливості податкової політики держави та суб'єктів господарювання в умовах переходу до ринкової економіки; податки, збори, інші обов'язкові платежі з юридичних і фізичних осіб та особливості їх сплати до бюджетів згідно з чинним законодавством України.

***Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами:***

Дисципліни, що забезпечують:

Макроекономіка

Фінанси

Забезпечувані дисципліни:

Економічний аналіз діяльності підприємства

Мета засвоєння дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти базових знань сутності податкової системи та податкової політики держави, її впливу на суспільство та набуття навичок практичного застосування отриманих знань у сфері оподаткування у майбутній професії.

Випускник повинен:

Знати: економічну сутність податків, їх види та функції; призначення, склад і структуру податкової системи та фіскальної служби України; поняття, зміст, основні елементи та організацію податкової роботи; склад, порядок визначення та сплати основних видів податків, платежів та зборів в Україні.

Вміти: здійснювати планування економічних показників діяльності підприємства з урахуванням вимог податкового законодавства; забезпечувати своєчасне виконання податкових зобов'язань перед державним бюджетом; розробляти заходи щодо недопущення та своєчасного усунення порушень та недоліків в організації оподаткування.

Володіти: здатністю вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних питаннях податкової політики держави; здатністю планувати економічні показники, обґрунтовувати й реалізовувати відповідні заходи з урахуванням вимог податкового законодавства; методиками обчислення окремих видів податків, застосовування податкових пільг та фінансових санкцій за порушення податкового законодавства.

Мати уявлення (бути ознайомленим): про планування економічних показників діяльності підприємства з урахуванням вимог податкового законодавства; механізм обчислення окремих видів податків, застосовування податкових пільг та фінансових санкцій за порушення податкового законодавства.

**3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).**

У межах цього курсу здобувачі вищої освіти продовжують формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, а саме опановують знання в сфері сутності податкової системи та податкової політики держави, її впливу на суспільство та набувають навичок практичного застосування отриманих знань в сфері оподаткування у майбутній професії.

Навчальна дисципліна складається із 8 змістових модулів (тем), які об'єднані у два блоки змістових модулів, і становить 4 залікових кредити.

Основними видами занять є лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота. Ряд тем здобувачі вищої освіти вивчають самостійно. Формою контролю і закріплення знань з цих тем є тестові завдання, індивідуальні співбесіди, самоконтроль.

Професійна спрямованість дисципліни забезпечується практичними заняттями у вигляді рішення аналітично-розрахункових задач і ситуаційних вправ.

#### 4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Орієнтовна дата	Назва модулів і тем	Форми організації навчання, вид навчальних занять кількість годин						Завдання для самостійної роботи
		денна			заочна			
		Лекції	Практичні (семінарські)	Самостійна робота	Лекції	Практичні (семінарські)	Самостійна робота	
Блок змістових модулів 1. Теоретичні основи податкової системи та прибуткові податки								
Змістовий модуль 1. Податки, податкова система і податкова політика								
	Заняття 1.1. Сутність та види податків	4		6	2		10	
	Змістовий модуль 2. Організація фіскальної служби і податкової роботи							
	Заняття 2.1. Організація фіскальної служби і податкової роботи держави.	2					6	
	Заняття 2.2. Податкова система України. Державна фіскальна служба..		4	6		2	4	
	Змістовий модуль 3. Податок на доходи фізичних осіб							
	Заняття 3.1. Податок на доходи фізичних осіб	2			2		6	
	Заняття 3.2. Розрахунок податку на доходи фізичних осіб.		4	6		2	6	
	Змістовий модуль 4. Прибуткове оподаткування підприємств і організацій							
	Заняття 4.1. Прибуткове оподаткування підприємств і організацій.	2					6	
	Заняття 4.2. Оподаткування підприємств і організацій податком на прибуток.		4	6			4	
Модульний контроль								
	Блок змістових модулів 2. Непрямі податки і ресурсні платежі							
	Змістовий модуль 5. Податок на додану вартість							
	Заняття 5.1. Податок на додану вартість.	2			2		6	
	Заняття 5.2. Розрахунок податку на додану вартість.		4	6		2	6	

Змістовий модуль 6. Акцизний податок								
	Заняття 6.1. Акцизний податок. Мито.	2			2		6	
	Заняття 6.2. Розрахунок акцизного податку, мита.		4	8		2	6	
Змістовий модуль 7. Ресурсні платежі								
	Заняття 7.1. Ресурсні платежі.	2			2		2	
	Заняття 7.2. Розрахунок ресурсних платежів, що підлягають сплаті до бюджету.		4				4	
	Заняття 7.3. Розрахунок ресурсних. платежів, що підлягають сплаті до бюджету.		4	6			4	
Змістовий модуль 8. Місцеві податки і збори								
	Заняття 8.1. Місцеві податки та збори.	2					2	
	Заняття 8.2. Розрахунок єдиного податку		4			2	2	
	Заняття 8.3. Місцеві податки і збори	2					2	
	Заняття 8.4. Розрахунок місцевих податків і зборів		4	6			4	
Модульний контроль								

## **5. Самостійна робота.**

### ***Перелік тем, які здобувач повинен вивчити самостійно (з рекомендованою літературою).***

1. Податкова система. Наукові основи побудови податкової системи [1, 2, 10, 13].
2. Податкова політика держави та її напрямки [2, 10, 11, 13].
3. Структура органів фіскальної служби [1, 2, 10, 11, 14].
4. Етапи створення Державної фіскальної служби України [1, 2, 10, 11, 13, 14].
5. Розмір доходів, які не оподатковуються ПДФО [1, 2, 10].
6. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) ПДФО до бюджету [1, 2, 7, 13].
7. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи [1, 2, 13].
8. Особливості оподаткування податком на прибуток неприбуткових установ та організацій [1, 2, 13].
9. . Особливості оподаткування податком на прибуток нерезидентів [1, 2, 10].
- 10.Порядок відшкодування ПДВ з Державного бюджету України [1, 2, 6, 13].
- 11.Порядок оподаткування податком на додану вартість туроператорської та турагентської діяльності [1, 2, 6, 13].
- 12.Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів [1, 2, 9].
- 13..Особливості оподаткування митом деяких товарів [1, 2, 13].
- 14..Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України [1, 2, 10, 13, 14].
- 15.Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів [1, 2, 10, 13, 14].
- 16.Відповідальність платників рентної плати [1, 2, 10, 13, 14].
- 17.Туристичний збір [1, 2, 5, 15].
- 18.Збір за місця для паркування транспортних засобів [1, 2, 5, 15].

### ***Вказівки до самостійної роботи.***

Під час відпрацювання питань, що виносяться на самостійну роботу, суб'єкти навчання мають змогу і повинні використовувати у повній мірі можливості системи дистанційного навчання (доступ до ресурсу: [sdn.ivc.com](http://sdn.ivc.com)).

### ***Зміст самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання:***

Зміст і сенс самостійної роботи здобувачів полягає у засвоєнні методів та прийомів технології учіння, які включають питання організації робочого

часу, психофізіології розумової праці тощо, спрямовані на підвищення ефективності наукових досліджень у визначеній предметній галузі.



## **6. Політика курсу та оцінювання.**

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

## **7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів у формі усного опитування, що дає можливість сформувати соціальні навички, письмового оцінювання та тестування. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Загальні критерії оцінок:

«відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

«задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Рівень засвоєння матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, перевіряється під час семінарських та практичних занять. Окремі питання можуть включатися у завдання для проведення модульних контрольних робіт та екзамену.

Рубіжний контроль відбувається у вигляді письмових робіт в кінці вивчення блоків змістових модулів. Письмові роботи оцінюються за критеріями, що наведені вище.

У разі отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки за модульний контроль або у разі відсутності під час проведення модульного контролю, він має право скласти його (перескласти не більше двох разів) протягом поточного семестру у термін, визначений викладачем, або у апеляційний тиждень.

Метою екзамену є контроль сформованості компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Екзамен передбачає усну відповідь на питання білету та проходить у формі співбесіди. Максимальна кількість балів – 100 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни не виставляється, якщо не виконані усі види робіт та завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та екзаменом у співвідношенні 60 % - результати поточного контролю і 40 % - результати екзамену.

Підвищувати підсумкову оцінку за результатами перескладання дисципліни дозволяється тільки на 1 бал за національною шкалою.

Перескладати оцінку підсумкового контролю за дисципліну з метою її підвищення можна не більше двох разів. Перший раз перездають викладачеві, другий – комісії у тому випадку, якщо здобувач не згоден з попередньою оцінкою. Склад комісії визначає завідувач кафедри.

Якщо за результатами перескладання здобувач отримав оцінку «незадовільно», то його не допускають до подальшого перескладання. Він повинен вивчити дисципліну у наступному семестрі, про що складає рапорт (заяву). Прохання здобувача розглядається на засіданні факультету. У разі позитивного рішення висновки передаються секретарю Вченої ради. Термін вивчення дисципліни визначається індивідуальним навчальним планом. План затверджує завідувач кафедри. Здобувач дисципліну вивчає самостійно, після чого складає повторний екзамен. У разі незадовільного результату перескладання розглядається питання про його відрахування.

Підвищити підсумкову оцінку викладач може за особливі показники у вивченні навчальної дисципліни. Ними можуть бути активна робота на семінарах (якісні виступи, доповіді, повідомлення), опрацювання та використання додаткової літератури, дострокове якісне оформлення індивідуального завдання (контрольної роботи), робота у науковому товаристві слухачів (курсантів, студентів) за темою даної дисципліни тощо.

## 8. Рекомендована література.

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n6946>.
2. Податкова система: навч. посіб. / К.М. Крамаренко, І.В. Сахно, О.І. Сахненко. – Х.: НАНГУ, 2019. – 295 с.
3. Про затвердження Порядку обліку платників податків і зборів : Наказ Міністерства Фінансів України від 09.12.2011 N 1588 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон від 08.07.2010 № 2464-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору: Наказ Міністерства фінансів України від 21.12.2012 №1402 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Про затвердження форми Реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення: Наказ Міністерства фінансів України від 17.12.12 № 1340 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Про затвердження Порядку оподаткування доходів з джерелом їх походження в Україні, що виплачуються фізичній особі - нерезиденту іншим нерезидентом: Постанова КМ України від 27.12.10 № 1226 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Про затвердження Порядку проведення розрахунку суми зменшення акцизного податку: Постанова КМ України від 27.12.10 № 1260 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів: Постанова КМ України від 27.12.10 №1251 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. Гречко А.В. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система»: навч. посіб. / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.
11. Довгалюк В.І. Податкова система: навч. посіб. / В.І. Довгалюк, Ю.Ю. Єрмоленкою – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 360 с.
12. Куцик П.О. Облік і звітність в оподаткуванні: навч. посіб. / П.О. Куцик, О.А. Полянська. – Львів: ЛТЕУ, 2017. – 510 с.
13. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. Андрущенко В.Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.

14. Податкова система: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. / [В.К. Хлівний, О.М. Тимченко, Ю.В. Сибірянська, А.В. Пислиця та ін.]. ; кер. авт. кол. В. К. Хлівний. – К. : КНЕУ, 2014. – 372 с.

15. Станкус, Т. Місцеві податки і збори / Т. Станкус, Ю. Крот. — Х. : Фактор, 2017. — 80 с.

### **9. Питання до підсумкового контролю.**

1. Сутність податків та їх функції.
2. Елементи системи оподаткування.
3. Класифікація податків.
4. Податкова система. Наукові основи побудови податкової системи.
5. Податкова політика держави та її напрямки.
6. Загальні принципи організації фіскальної служби.
7. Основні завдання та функції ДФС України, її структура.
8. Податкова робота і її основні елементи
9. Структура органів фіскальної служби.
10. Етапи створення Державної фіскальної служби України.
11. Економічний зміст податку на доходи фізичних осіб.
- 12.2. Особливості оподаткування доходів, отриманих у вигляді заробітної плати.
13. Розмір доходів, які не оподатковуються ПДФО.
14. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) ПДФО до бюджету.
15. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи.
16. Військовий збір
17. Платники податку на прибуток та об'єкт оподаткування.
18. Склад доходів і витрат підприємства.
19. Ставки податку на прибуток та податкові пільги.
20. Прибуток неприбуткових установ та організацій.
21. Особливості оподаткування податком на прибуток нерезидентів.
22. Сутність податку на додану вартість.
23. Порядок обчислення і сплати податку на додану вартість
24. Порядок відшкодування ПДВ з Державного бюджету України.
25. Порядок оподаткування податком на додану вартість туроператорської та турагентської діяльності.
26. Платники, об'єкт оподаткування та ставки акцизного податку.
27. Мито: поняття, види.
28. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
29. Особливості оподаткування митом деяких товарів.
30. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.
31. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

- 32.Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.
- 33.Рентна плата за спеціальне використання води.
- 34.Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.
- 35. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.
- 36.Відповідальність платників рентної плати.
- 37.Основні засади справляння місцевих податків і зборів.
- 38.Єдиний податок.
- 39.Групи платників єдиного податку
- 40.Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- 41.Транспортний податок.
- 42.Плата за землю.
- 43.Туристичний збір.
- 44.Збір за місця для паркування транспортних засобів.

**Доцент кафедри менеджменту та військового господарства,  
Кандидат економічних наук, доцент**

**Катерина КРАМАРЕНКО**